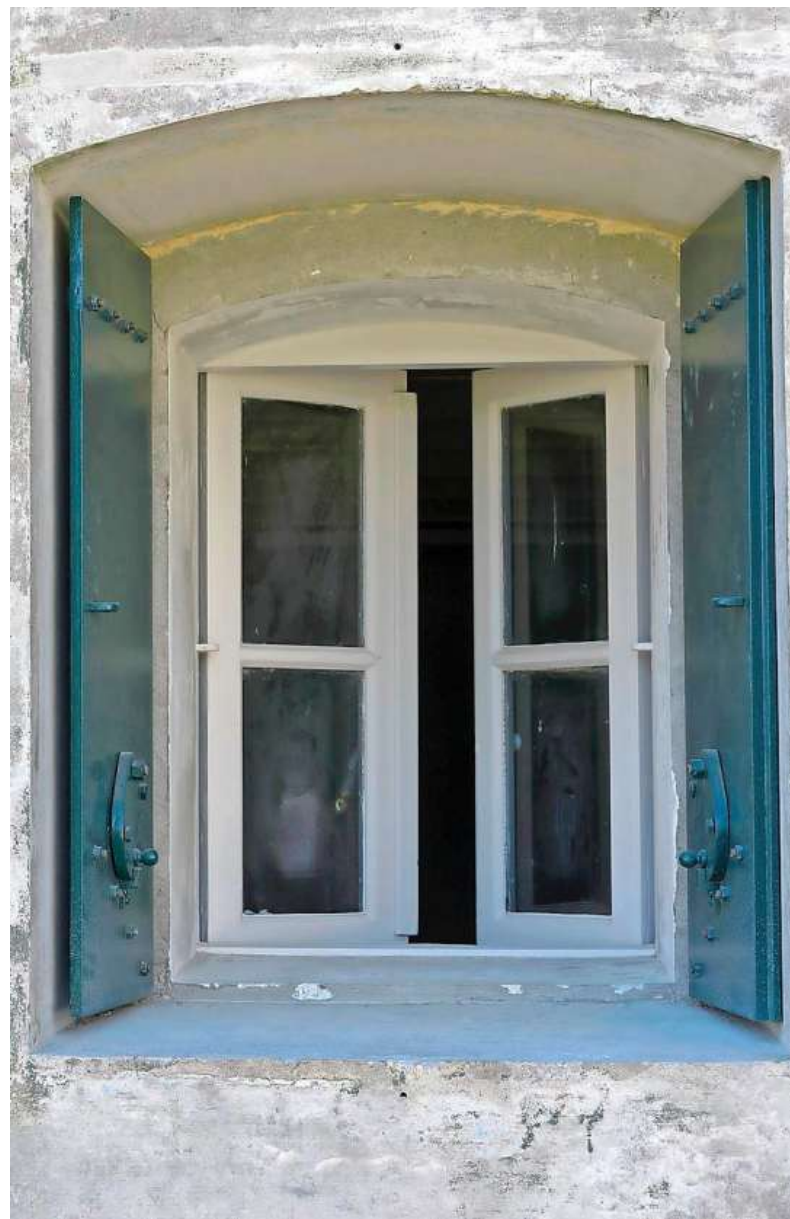

De metamorfose van **Fort bij Hoofddorp** is in volle gang. Initiatiefnemer Serge Schoemaker geeft een rondleiding.

Hoofddorps fort zit vol verrassingen

Raam met stalen luiken.

FOTO KEES VAN DER VEER

Het is continu anticiperen, zegt architect Serge Schoemaker over de transformatie van het Fort bij Hoofddorp. Tijdens de verbouwing van het robuuste bouwwerk, die momenteel in volle gang is, komen regelmatig verrassingen tevoorschijn. Zo bleken in het fort vleermuizen te zitten, waardoor een deel ervan niet geëxploiteerd mag worden.

„Het is meer ontleden dan slopen”, vertelt Schoemaker over het project. De architect is een van de drie initiatiefnemers van het Fort van Hoofddorp. Theatermaakster Femme Hammer en voormalig projectontwikkelaar Jaap Breunesse zijn de andere bestuursleden van de gelijknamige stichting. Ongeveer negen jaar geleden kwamen Hammer en Schoemaker voor het eerst bij elkaar om te praten over hun ideeën om van het Fort bij Hoofddorp het Fort van Hoofddorp te maken.

Sportschutters

Nu de verbouwing van het fort flink vordert, geeft Schoemaker graag een rondleiding, terwijl werklui druk in de weer zijn. „Wat niet origineel was, hebben we eruit gehaald.” Dat bleek nog heel wat. Decennia lang was het fort het domein van Sportschutters Vereniging Buitenveldert. Die hadden daar niet alleen hun schietbanen maar bijvoorbeeld ook een bar waar een drankje kon worden genuttigd. Alles wat de vereniging in de loop der jaren toevoegde, is de afgelopen maanden verwijderd. Heel wat hout werd gesloopt. Oude nissen en gewelven kwamen tevoorschijn. „We ontdekken steeds meer over de geschiedenis van het fort.”

Schoemaker wist bij aanvang niet

Architect Serge Schoemaker, een van de initiatiefnemers van het Fort van

precies hoe het originele fort, dat stamt uit het begin van de vorige eeuw, eruit zag. Tijdens het 'ontleden' ervan, werd hij dan ook regelmatig verrast. De ruimtes onder de twee voormalige hefschietkoepels bleken vol te zijn gestort met aarde. Een deel van het fort mag niet betreden worden, omdat het in de wintermaanden onderdak biedt aan vleermuizen. Regelmatig moesten de plannen dan ook worden aangepast. „Anders dan bij nieuwbouw ben je continu aan het anticiperen.” Schoemaker noemt het mede daarom een intens én interessant project. Elke week is hij wel bij het fort te vinden.

Ook om andere redenen werden de plannen aangepast. Zo was het

aanvankelijk de bedoeling om de binnenmuren te schilderen. Maar nadat de eerste verf was aangebracht, werd toch gekozen om de schoongespoten muren te houden zoals ze nu zijn. Sommige klussen namen veel meer tijd in beslag dan verwacht, zoals het gaten boren voor de installaties wat vier maanden duurde.

Ondertussen werden ook bijna honderd oude deuren gerenoveerd. Van de originele kozijnen en deuren kon zeker tachtig procent nog worden opgeknapt, schat Schoemaker. Hij was genoodzaakt om aan het fort ook elementen toe te voegen. Zoals de trappen en de houten scheidingswanden van de nieuwe lokalen. „Warm, dat contrasteert juist

Hoofddorp.

met het oude van het fort.” Toevoegingen moeten als zodanig herkenbaar zijn, is de gedachte.

Fort bij Hoofddorp is met z'n twee verdiepingen en een aan de fortgracht gelegen caponnière een uniek onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Op de eerste verdieping komt een familierestaurant met twee eetzalen. Ook komt hier een aparte zaal die straks af te huren is. Volgens Schoemaker zijn de gesprekken met een horeca-exploitant 'in een vergevorderd stadium'. Beneden komen vijf bedrijfsruimtes met elk een oppervlakte van veertig vierkante meter. „Daar is veel belangstelling voor.” Het aantal geïnteresseerde ondernemers overschrijdt volgens de architect ruim-

shoots het aantal beschikbare ruimtes. Op het voorplein is ruimte voor een groot terras.

Het fort, dat wordt voorzien van vloerverwarming, is per 1 januari toegankelijk voor het publiek. „Het fort gaat leven als het opengaat”, verzekert Schoemaker. Het zal die dag nog niet helemaal af zijn, voorspelt hij. Daarop wachten kan niet, omdat anders de subsidies gevaar lopen.

Op het forteiland zelf wordt ook nog volop gewerkt. Vele kubieke meters aarde zijn weggehaald, zodat het fort bloot kwam te liggen. De grond bleek deels vervuild. Inmiddels is begonnen met het storten van schone aarde. Ook de buitenmuren zijn schoongespoten en het groen

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

dat het fortgebouw in de schaduw zette, is verwijderd.

Op de binnenplaats van het fort komt een openluchttheatertje, dat het domein zal zijn van Hammer. „Het doet denken aan een klein Grieks theater”, ziet Schoemaker al voor zich. Het ligt in een kuil. „Daardoor hoor je de omgeving niet.” Het maakt het een rustige plek.

Vanaf een nog aan te leggen kiss and ride-zone bij de bushalte aan de Paxlaan komt een voetpad te lopen dat naar het fort leidt. Bezoekers bereiken het forteiland straks via een nieuwe brug. „Dit wordt een bruinse plek”, verzekert Schoemaker.

Wessel Mekking

Deze zaal is straks af te huren.

FOTO KEES VAN DER VEER

Het fort stamt uit het begin van de vorige eeuw.

FOTO KEES VAN DER VEER

Het forteiland. Linksboven molen De Eersteling.

FOTO DRONESCENARIO

Het fort kwam bloot te liggen tijdens de werkzaamheden.

FOTO DRONESCENARIO

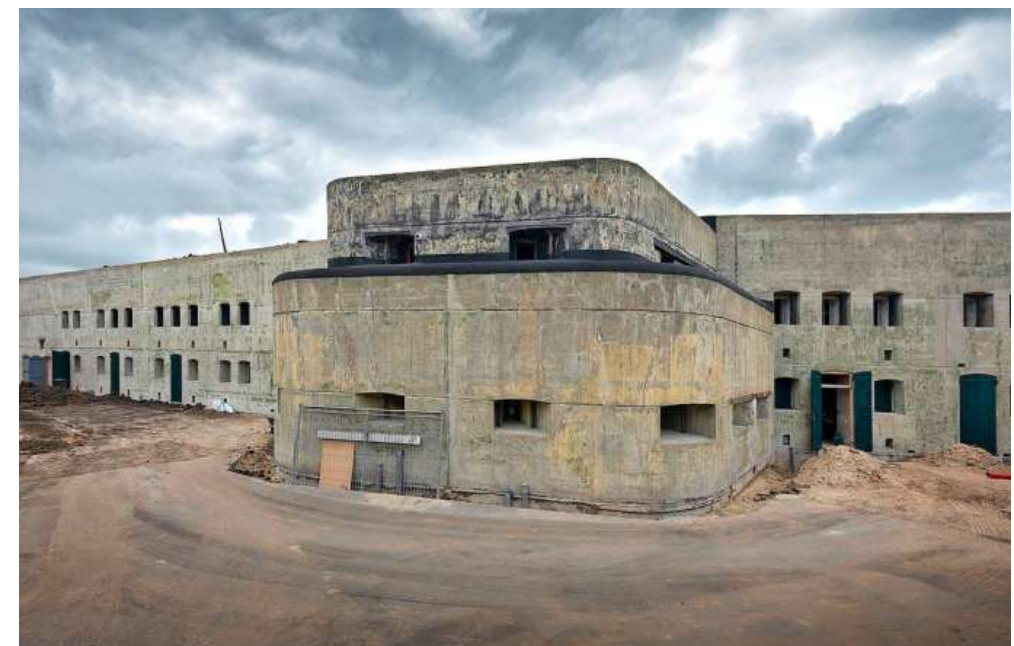
In het fort wordt momenteel hard gewerkt.

FOTO KEES VAN DER VEER

Bijna honderd oude deuren werden opgeknapt.

FOTO KEES VAN DER VEER

De voorkant van het Fort bij Hoofddorp.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER